

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Філософія і соціологія»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

Освітні програми: «Облік і аудит»

Рік навчання: 1, семестр 2

Форма навчання: денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС: 4

Мова викладання - українська

Лектор курсу

Чорноморденко Дмитро Іванович, к. філос. н, старший викладач кафедри філософії та міжнародної комунікації

Контактна інформація лектора (e-mail)

d.chornomordenko@gmail.com

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=276>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Філософія і соціологія» є створення умов для самостійного осмислення студентами існування та розвитку природного і соціального світу, формоутворень культури і пізнання, людини та її сутності. Філософія належить до циклу фундаментальних дисциплін, вивчення якої є важливим чинником духовного збагачення, інтелектуального розвитку, формування світоглядно-методологічної культури студентської молоді, усвідомлення ними свого місця і ролі в суспільстві; визначення ціннісних орієнтирів особистої та соціальної активності громадянина, розуміння проблеми людського буття і насамперед питань: хто є людина, як їй жити, на що орієнтуватися в нових умовах, як долати перешкоди на шляху до мети. Філософія – це не стільки результат, що закріплюється у формі

чітких і виважених положень, скільки процес, якому належить навчитись. Це вміння мислити можна здобути лишень у процесі філософської освіти через діалог із мислителями минулого та сучасності, через діалог студента та викладача.

Вивчення дисципліни пов'язане зі знаннями інших гуманітарних дисциплін, особливо з політологією, соціологією, історією України, економічною теорією тощо.

Знання дисципліни "Філософія і соціологія" є методологічною основою вивчення не тільки гуманітарних та суспільно-політичних, а й природничих, економічних та технічних дисциплін.

Мета вивчення дисципліни:

надання знань з філософії як вищого теоретичного світогляду, що віддзеркалює сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їхньої взаємодії; світоглядно-методологічна підготовка студентів; формування у них філософської культури як теоретичного підґрунтя університетського рівня підготовки спеціалістів та актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

Предметом курсу є світ загалом у його найбільш загальних закономірностях з позицій відносин «людина – світ».

Завданнями вивчення дисципліни є: вивчення історії філософії та її органічної складової – історії української філософії, сприяння гуманізації освіти через засвоєння досягнень сучасної філософії, інформації про світ у цілому і ставлення людини до нього; вивчення комплексу принципів пізнання та загальних методів пізнавальної діяльності; розвиток здібностей до логічного мислення, самостійного аналізу складних явищ суспільного життя, вміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням завдань економічної теорії і практики. Цьому підпорядковане вивчення наступних розділів: "Історія світової філософії", "Онтологія", "Гносеологія", "Соціальна філософія". Філософія покликана визначити сукупність вихідних орієнтирів, що зумовлюють програму соціальної поведінки людини.

Відповідно до ОПП «Облік і аудит» навчальна дисципліна забезпечує формування ряду загальних компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту, аналізу та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

Відповідно до ОП «Облік і аудит» програмні результати навчання після засвоєння дисципліни такі:

ПР 15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

ПР 22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР 23. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінюван ня
Модуль 1 ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ФІЛОСОФІЇ				
Тема 1 Філософська пропедевтика. Сутність філософії, її роль у суспільстві.	2/2	Знати базові філософські поняття Вміти визначати власний світогляд Аналізувати етапи формування світогляду Розуміти особливості різних типів світогляду	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	1/1

Сучасне філософське світобачення		Розрізняти індивідуальний та колективний, буденний та теоретичний світогляди Застосовувати набуті знання до аналізу сучасного суспільства		
Тема 2 Філософія Давнього світу	2/2	Знати світові історико-філософські традиції Аналізувати та розрізняти особливості східної та західної філософії Розуміти специфіку формування кожної	Усне опитування. Написання тестів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	2/2
Тема 3 Філософія Середньовіччя та Відродження	2/2	Знати особливості існування середньовічної та ренесансної філософії Вміти виділяти характерні риси кожної з них Аналізувати культурні впливи на особливості формування певного типу філософування Розуміти зв'язок між культурної традицією та стилем філософствування Розрізняти християнську та світську філософію Застосовувати набуті знання для критичного аналізу історичних процесів	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	2/2
Тема 4 Філософія Нового часу та Просвітництва	2/2	Знати особливості філософії Нового часу Аналізувати історичні тенденції 17-19 ст. Розуміти логіку становлення та розвитку наукового знання Розрізняти методи наукового пізнання даного періоду Використовувати набуті знання для аналізу причин помилок у пізнанні	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	2/2
Тема 5 Німецька класична філософія	2/2	Знати особливості німецької класичної філософії Аналізувати внесок німецьких класиків для розвитку науки та філософії Розуміти сутність діалектики як вчення та як методу пізнання Розрізняти теоретичний та практичний внесок німецьких філософів у культуру Європи	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	1/1
Тема 6 Некласична філософія XIX-XX ст.	2/2	Знати особливості та школи некласичної філософії Аналізувати практичну значущість кожної із шкіл для розвитку філософії та науки Розрізняти традиції сцієнтизму та антисцієнтизму	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Написання доповідей, підготовка презентацій.	1/1
Тема 7 Українська філософія	2/2	Знати етапи формування та представників української філософії Аналізувати зв'язок між стилем філософствування та українськими культурними традиціями	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Виконання модульної контрольної роботи 1.	1/1

		Розуміти особливості української філософії Розрізнити ідеї видатних українських філософів Застосовувати набуті знання для з'ясування місця укр.філософії у світовій		
Модуль 2. ОНТОЛОГІЯ				
Тема 8 Онтологія. Філософське вчення про буття	2/2	Знати основні поняття філософії про буття Аналізувати зв'язок онтології та науки Розуміти зміст сучасних онтологічних проблем Розрізнити проблеми буття світу та людини	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	4/4
Тема 9 Свідомість як категорія філософії. Екологічна свідомість	2/2	Знати основні поняття з теми Вміти формулювати проблеми людського існування Аналізувати взаємозв'язок духовного та природного в людині Розуміти значення т.зв. «вічних» філософських проблем Розрізнити гуманістичні цінності Застосовувати набуті знання в особистому житті	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Виконання модульної контрольної роботи 2.	4/3
Модуль 3. ГНОСЕОЛОГІЯ				
Тема 10 Теорія пізнання. Пізнавальна активність людини	2/2	Знати основні поняття з теми Вміти визначати основні структурні елементи пізнання Аналізувати форми чуттєвого та раціонального пізнання, сприйняття як основну форму пізнання	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Написання доповідей, підготовка презентацій.	4/4
Тема 11 Гносеологія. Особливості наукового пізнання в економічних науках	2/2	Знати основні поняття з теми Вміти визначати наукові та ненаукові методи пізнання Аналізувати значення застосування методології для розвитку науки Розуміти особливості сучасної наукової методології Розрізнити загальнонаукові, філософські та специфічно наукові методи пізнання Застосовувати набуті знання для зростання фахової майстерності	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Виконання модульної контрольної роботи 3.	4/3
Модуль 4. СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ				

Тема 12 Філософія суспільства. Соціальна філософія та соціологія: основні підходи до розуміння суспільства	2/2	Знати основні поняття з теми Вміти формулювати проблеми суспільного буття Аналізувати причини соціальних явищ Розуміти логіку здійснення суспільно-історичних процесів Розрізнати типи державної влади, моделі соціального устрою Застосовувати набуті знання для власної соціалізації та підвищення соціальної успішності	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Написання доповідей, підготовка презентацій.	3/2
Тема 13 Філософія економіки. Філософія грошей. Філософія релігії. Філософія права. Філософія та політекономія.	2/2	Знати основні поняття з теми Вміти описати основні філософські підходи до сутності людини Розуміти філософські проблеми антропогенезу. Аналізувати сфери буття людини. Розуміти особистісний смисл як основний критерій внутрішнього світу людини Розрізнати структуру особистості Застосовувати набуті знання для власного особистісного розвитку	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	3/2
Тема 14 Філософська антропологія та філософія культури. Матеріальні та духовні культурні цінності	2/2	Знати основні поняття з теми Вміти описати основні філос.концепції культури Аналізувати явища культурного життя, їхній сенс та історичне значення Розуміти логіку культурного розвитку людства Розрізнати типи культур у світі Застосовувати набуті знання для власного культурного розвитку	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	3/2
Тема 15 Аксіологія: цінність буття та стратегії майбутнього. Гроші як цінність. Філософія цивілізації	2/2	Знати основні поняття з теми Вміти формулювати базові цивілізаційні цінності Аналізувати сучасні цивілізаційні проблеми Розуміти логіку становлення сучасної цивілізації Розрізнати сучасні цивілізаційні принципи Застосовувати знання сучасних цивілізаційних цінностей у власному житті	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Написання доповідей, підготовка презентацій.	3/2
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Наукові роботи студентів, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано